

Fiche 4: Mededeling en aanbeveling over de verantwoordingsplicht van statistische instanties

Titel:

- **Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de onafhankelijkheid, integriteit en verantwoordingsplicht van de nationale en communautaire statistische instanties**
- **Aanbeveling van de Commissie over de onafhankelijkheid, integriteit en verantwoordingsplicht van de nationale en communautaire statistische instanties**

Datum Raadsdocument: 25 mei 2005
Nr. Raadsdocument: 9461/05
Nr. Commissiedocument: COM(2005) 217 definitief
Eerstverantwoordelijk ministerie: Economische Zaken i.o.m. FIN en BZ

Behandelingstraject in Brussel: Raadswerkgroep Statistiek, Ecofin Raad

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Naar aanleiding van de problemen met statistieken over de overheidsfinanciën, heeft de Commissie in december 2004¹ in een mededeling voorstellen aangekondigd om de kwaliteit, betrouwbaarheid en snelheid van de cijfers betreffende de overheidsfinanciën te vergroten. In deze mededeling gaf de Commissie aan op een drietal terreinen met voorstellen te willen komen:

1. Completeren van het juridische raamwerk via onder meer aanscherping van bevoegdheden van de Commissie om onder meer toegang te krijgen tot primaire gegevens bronnen bij de verificatie van de Excessive Deficit Procedure cijfers;
 2. Vergroten van capaciteit van Eurostat en het Directoraat-generaal Economische en Financiële Zaken (DGECEFIN) op het gebied van statistieken van de openbare financiën van de lidstaten
 3. Opstellen van minimumvereisten voor de onafhankelijkheid van de nationale statistische bureau's.
- De voorliggende mededeling over de onafhankelijkheid, integriteit en verantwoordingsplicht van de nationale en communautaire statistische instanties en de bijbehorende aanbeveling van de Commissie vallen onder het derde actiepunt van de door de Commissie aangekondigde strategie.

Deze mededeling en aanbeveling zijn het antwoord op het verzoek dat de Raad op 2 juni 2004 aan de Commissie heeft gedaan om uiterlijk in juni 2005 een voorstel voor de ontwikkeling van Europese minimumnormen voor de onafhankelijkheid van de nationale en communautaire statistische instanties voor te leggen. Daarnaast worden in deze mededeling maatregelen aangekondigd op een aanvullend verzoek van de Raad van 17 februari 2005 om de onafhankelijkheid van Eurostat bij de uitvoering van zijn taken te vergroten. Het gaat hierbij uiteraard om twee aspecten van dezelfde activiteit, namelijk de productie van statistieken voor het communautaire beleid.

In deze mededeling wordt een zogeheten praktijkcode als zelfregulerend instrument voorgesteld voor Europese statistieken. Kernbegrippen hierbij zijn onafhankelijkheid, integriteit en verantwoording van de nationale en communautaire statistische autoriteiten. Deze praktijkcode bevat normen voor de onafhankelijkheid van de nationale en communautaire statistische instanties en moet een verdere garantie bieden voor de goede werking van het Europees statistisch systeem en de opstelling van betrouwbare statistieken van hoge kwaliteit.

¹ COM(2004) 832

Daarnaast bevat deze mededeling ook voorstellen voor het toezicht op de uitvoering van de code en overwegingen over het nut van een doeltreffend extern adviesorgaan voor het Europees statistisch systeem.

Aan de orde komen voorts :

- de behoefte aan statistische prioriteitstelling, waarbij m.n. de lastenvermindering op het gebied van regelgeving voor de statistische respondenten centraal staat;
- enkele basisbeginselen voor een herschikking van deze prioriteiten. Het gaat om de ontwikkeling van een methode voor het identificeren van positieve en negatieve prioriteiten in het statistisch werkprogramma.

Rechtsbasis van het voorstel: n.v.t. het betreft een mededeling

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: n.v.t. het betreft een mededeling

Instelling nieuw Comitologie-comité: n.v.t. het betreft een mededeling

Subsidiariteit en proportionaliteit: n.v.t. het betreft een mededeling

Consequenties voor de EU-begroting: geen

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: De financiële gevolgen zijn reeds in een eerder stadium meegenomen in het kader van het voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 3605/93. COM(2005) 71.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): De uitwerking van de “code of practice” voor het CBS zal worden meegenomen in het kader van het bestaande integriteitsbeleid van het CBS

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerking treden (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

De Commissie stelt voort te beginnen met een geleidelijke, over drie jaar gespreide aanpak van zelf- en peer review-beoordelingen. Deze zullen resulteren in een uitvoeringsverslag van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en ook het Statistisch Programma Comité.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: geen

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland kan instemmen met het mededeling en bijbehorende aanbeveling. Er worden welkome voorstellen gedaan om de betrouwbaarheid van de statistieken in Europa te verbeteren. Een aanscherping van de bevoegdheden van de Commissie en het vergroten van de capaciteit van de relevante Commissiediensten, alsmede het opstellen van minimumvereisten voor de onafhankelijkheid van de nationale statistische bureaus en die van Eurostat, leveren een belangrijke bijdrage aan de transparantie, integriteit en betrouwbaarheid van communautaire statistieken.